

Lausuntopyyntö

4.9.2023

VN/3517/2023

VN/3517/2023-OM-15

Täydentävä lausuntopyyntö; HE-luonnos tietosuojalain ja rikosasioiden tietosuojalain muuttamisesta

Oikeusministeriö asetti 14.2.2023 työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella luonnos hallituksen esitykseksi tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (rikosasioiden tietosuojalaki) muuttamiseksi. Työryhmä ehdotti lakeihin lisättäväksi säännökset, joiden mukaan jokaisella rekisteröidyllä on oikeus saattaa asia hallinto-oikeuden käsiteltäväksi, jos tietosuojavaltuutettu ei ole käsitellyt kantelua tai ilmoittanut rekisteröidylle kolmen kuukauden kuluessa kantelun etenemisestä tai ratkaisusta.

Työryhmän laatima luonnos oli lausuntokierroksella 26.5.-7.7.2023. Luonnosta koskevat lausunnot ja muut hankkeen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla oikeusministeriön verkkosivustolta ja valtioneuvoston verkkosivustolta tunnuksella [OM016:00/2023](#). Lausuntokierroksella esitettiin huomioita useista näkökulmista, mutta erityisesti työryhmän ehdottamaan menettelyyn kohdistui kritiikkiä siltä osin kuin on kyse oikeussuojakeinon tehokkuudesta, ja sitä pidettiin epäselvänä tai riittämättömänä hallinto-oikeuksien käsittelyn kannalta. Lisäksi menettelyn suhdetta ylimmille laillisuusvalvojille tehtävään kanteluun pidettiin epäselvänä.

Oikeusministeriö on arvioinut ehdotusta lausuntopalautteen valossa sääntelyn tehokkuuden kannalta. Ehdotettua menettelyä on tarkistettu jatkovalmistelun aikana yhteistyössä tietosuojavaltuutetun kanssa siten, että työryhmän ehdotuksen mukainen hakemusmenettely on korvattu valitusmenettelyllä. Tämä perustuu erityisesti siihen, että Suomessa on eräissä erityislaeissa muuhun EU:n lainsäädäntöön perustuvia säännöksiä, joiden nojalla viranomaisen ratkaisun myöhästyessä määrääjasta viivästyksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Valitus on myös tunnustettu perus- ja ihmisoikeuksien tulkintakäytännössä tehokkaaksi oikeussuojakeinoksi. Lisäksi menettelyn tehokkuuden lisäämiseksi tarkistettuun ehdotukseen sisältyvät säännökset tietosuojavaltuutettua koskevasta määrääjasta. Näillä säännöksillä olisi resurssivaikutuksia tietosuojavaltuutetulle.

Oikeusministeriö pyytää organisaatioltanne täydentävän lausunnon tietosuojalain 21 §:n ja rikosasioiden tietosuojalain 57 §:n tarkistetuista luonnoksista. Lisäksi toivomme lausunnossa arvioita ehdotuksesta erityisesti oikeussuojakeinon tehokkuuden ja selkeyden sekä tuomioistuinten ja ylimpien laillisuusvalvojen toimivallan jaon kannalta. Huomioiden budjettilakien kiireellisen valmisteluajataulun, pyydämme rajoittamaan täydentävän lausunnon edellä mainittuihin näkökohtiin.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa 12.10.2023 ja se on tarkoitettu käsiteltäväksi samanaikaisesti valtion talousarvioesityksen kanssa. Tästä syystä pyydämme toimittamaan täydentävän lausunnon viimeistään 15.9.2023 oikeusministeriön kirjaamoon (kirjaamo.om@gov.fi). Lausunnossa tulisi viitata hankkeen asianumeroon VN/3517/2023.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Virpi Koivu

Liitteet Hallituksen esityksen luonnos

Jakelu Eduskunnan oikeusasiamies
 Korkein hallinto-oikeus
 Helsingin hallinto-oikeus
 Hämeenlinnan hallinto-oikeus
 Itä-Suomen hallinto-oikeus
 Valtioneuvoston oikeuskansleri

Tiedoksi

VN/3517/2023-OM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: